МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Випуск 3 (50), 2025

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності: аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетингові інструменти мінімізації”

м. Київ, МАУП, 23 грудня 2025 р.

Київ
2025

М. О. Левченко
Фінансово-маркетингові механізми мінімізації ризиків продовольчої безпеки: економічний аспект в умовах нестабільності *33*

Ю. А. Малашенко
Фінансовий менеджмент у формуванні резильєнтних продовольчих систем *35*

Д. А. Табаченко
Системи фінансового управління та маркетингові підходи для зниження невизначеності у ланцюгах постачання продовольства *37*

О. О. Тарасенко
Бюджетно-податкові та кредитні інструменти забезпечення продовольчої безпеки в умовах економічної турбулентності *39*

В. А. Тараценко
Податкова безпека агровиробника в умовах невизначеності: податкове планування, ризик перевірок, ПДВ-розриви, комплаєнс *42*

В. А. Тараценко, І. І. Студзінська, П. В. Ярошовець
Інституційні механізми забезпечення продовольчої безпеки: роль державної підтримки, страхування, резервів і кооперації/кластерів у картоплярстві *44*

О. І. Гарасим'юк
Роль системи цивільного захисту у зміцненні продовольчої безпеки України *47*

Ю. А. Перегуда
Роль резильєнтної SMART-економіки у забезпеченні економічної та продовольчої безпеки держави *49*

С. І. Петричук
Біоекономіка як інструмент забезпечення продовольчої безпеки в умовах сучасних викликів *52*

І. В. Сервецький
Продовольча проблема в аспекті національної безпеки України *55*

О. О. Тимошенко
Механізми забезпечення економічної та продовольчої безпеки України в умовах війни *58*

Л. П. Тимощик
Теоретико-методологічні засади управління державною власністю як чинник мінімізації ризиків продовольчої безпеки в умовах цифровізації економіки *61*

Р. О. Удінцев
Євроінтеграційні процеси як чинник фінансово-маркетингових механізмів мінімізації ризиків продовольчої безпеки: економічний аспект *63*

формують додаткові загрози для іміджу туристичного бізнесу та рівня довіри споживачів [2].

Ефективне управління ризиками продовольчої безпеки в туризмі потребує комплексного підходу, який поєднує аналітичні інструменти моніторингу ринку, прогнозування попиту та сценарного аналізу з управлінськими рішеннями щодо диверсифікації постачальників і впровадження систем контролю якості харчових продуктів [5]. Важливу роль відіграє використання фінансово-маркетингових інструментів, зокрема страхування, довгострокових контрактів, гнучкої цінової політики та просування локальних гастрономічних продуктів.

Джерела

1. *Громов О.* Сільське господарство під час війни: зміна пріоритетів. *Урядовий кур'єр*. 2022. URL: https://ukurier.gov.ua/uk/articles/silske-gospodarstvo-pid-chas-vijni-zmina-prioritet/.
2. *Залізнюк В. П.* Імпортозаміщення в системі забезпечення продовольчої безпеки України. *Державне управління*: *удосконалення та розвиток*. 2019. № 1. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1374
3. Імпорт та експорт України: вплив війни. Всеукраїнське професійне юридичне видання. *Юридична газета*. 21 грудня 2022 року. URL: https://yur-gazeta.com/golovna/import-ta-eksport-ukrayini-vpliv-viyni.htm
4. *Біла С. О.* Стратегічні пріоритети розвитку туристичних послуг в Україні та перспективи підвищення їх конкурентоспроможності на світовому ринку. *Стратегія розвитку України*. 2016. № 1. С. 17–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sru_2016_1_5
5. *Дудник, О. В., Кудла, Н. В.* (2020). Якість обслуговування у сфері гостинності: теоретико-методологічні засади. *Вісник Київського нац. ун-ту культури і мистецтв*. Серія "Туризм", 3(2), 58–67.

М. О. ЛЕВЧЕНКО

д-р філософії в галузі держ. упр., професор МКА,
Міжрегіональна Академія управління персоналом,
кафедра організації туристичної діяльності

ФІНАНСОВО-МАРКЕТИНГОВІ МЕХАНІЗМИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ: ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Продовольча безпека в умовах сучасних економічних трансформацій та зростання глобальної нестабільності постає ключовим індикатором стійкості національної економіки, що зумовлює необхідність пошуку ефективних фінансово-маркетингових механізмів мінімізації ризиків. Зростання вола-

тильності цін на агропродукцію, порушення логістичних ланцюгів, зовнішньополітичні виклики та інфляційні процеси формують нові загрози для забезпечення продовольчої доступності, що потребує адаптивних інструментів управління.

Фінансові механізми, зокрема аграрне страхування, державне субсидіювання, ф'ючерсні контракти та програми гарантування цінової стабільності, дозволяють зменшити вплив цінових коливань і забезпечити прогнозованість доходів виробників, водночас формуючи більш стійке середовище для планування виробничих і збутових процесів.

Розвиток системи агрострахування сприяє зниженню ризиків, пов'язаних із несприятливими погодними умовами, техногенними загрозами та ринковою волатильністю, що особливо актуально в умовах кліматичних змін та геополітичної нестабільності. Державні програми підтримки, орієнтовані на компенсацію частини витрат, здешевлення кредитних ресурсів та стимулювання інновацій, забезпечують доступ сільськогосподарських виробників до необхідних фінансових інструментів і підвищують їх інвестиційну активність.

Використання ф'ючерсних контрактів та інших похідних фінансових інструментів дозволяє не лише хеджувати ризики, а й підвищувати ефективність цінового прогнозування, забезпечуючи агровиробникам можливість укладати довгострокові контракти за вигідними умовами. Програми гарантування цінової стабільності, інтегровані із державними інтервенціями та резервними фондами, створюють додаткові запобіжники для уникнення різких ринкових дисбалансів, що сприяє зміцненню фінансової дисципліни та підвищенню загальної стійкості аграрного сектору. У комплексі ці механізми формують фінансову інфраструктуру, здатну мінімізувати негативні впливи зовнішнього середовища, забезпечити підтримку виробництва та сприяти збереженню продовольчої безпеки навіть у періоди глибокої економічної турбулентності.

Водночас використання маркетингових інструментів — сегментації ринку, стратегічного позиціонування, цифрової аналітики попиту, оптимізації логістики та розвитку бренд-орієнтованих моделей збуту — сприяє підвищенню конкурентоспроможності аграрних підприємств і зміцненню їх ролі на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Ефективна взаємодія фінансових і маркетингових механізмів формує комплексний підхід до управління ризиками продовольчої безпеки, спрямований на стабілізацію виробничих процесів, мінімізацію втрат і забезпечення стійкості системи постачання продовольства, водночас підсилюючи здатність аграрних підприємств адаптуватися до ринкових змін. Поєднання фінансових інструментів із маркетинговою аналітикою дозволяє виробникам точніше прогнозувати попит і пропозицію, визначати оптимальні стратегії позиціонування продукції та оперативно реагувати на коливання цін і зміну поведінки споживачів.

Застосування цифрових платформ, логістичних інновацій, систем управління запасами та моделей оптимізації збуту забезпечує ефективну координа-

цію між усіма ланками продовольчого ланцюга — від виробника до кінцевого споживача. Такий синергетичний підхід не лише знижує ризики пов'язані з порушенням ланцюгів постачання, але й сприяє підвищенню прозорості ринку, покращенню доступу до інформації та забезпеченню рівноваги між виробництвом і споживанням. У результаті формується більш гнучка та стійка система продовольчого забезпечення, здатна витримувати зовнішні шоки, підтримувати конкурентоспроможність аграрного сектору та гарантувати продовольчу безпеку країни в умовах економічної нестабільності.

В умовах нестабільності важливим є розвиток інструментів моніторингу та прогнозування — цифрових платформ, систем раннього попередження, big data-аналітики та моделей оцінки ризиків, які дозволяють не лише оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, а й формувати стратегічні рішення на основі достовірних даних.

Отже, узгодженість державної політики, фінансових стимулів і маркетингових стратегій створює основу для підвищення економічної безпеки аграрного сектору, забезпечення продовольчої незалежності та формування стійких ланцюгів поставок у довгостроковій перспективі.

Джерела

1. *Бондарчук Я. В.* (ред.) та ін. Економіка, управління та фінансові механізми в умовах глобальної нестабільності // Матеріали міжнар. наук. конф. Київ: Ліга-Прес, 2021. С. 101–110.
2. *Райко Д.* Маркетингові стратегії як інструмент підвищення фінансово-економічної безпеки підприємства у періоди криз. *Економіка і суспільство*. 2021. № 15. С. 45–53.
4. *Свидрук І. І., Клепанчук О. Ю., Підлипна Р. П.* Забезпечення продовольчої безпеки засобами відновлення агропромислового ринку України. *Вісник Львівського ун-ту економіки і торгівлі*. 2022. № 2. С. 33–41.
4. *Черняк О. Л., Чакалов Р. К., Зачосова Н. В.* Засади використання ризик-менеджменту у системі управління фінансово-економічною безпекою в умовах економіки воєнного часу. *Вісник економічних досліджень*. 2022. № 3. С. 12–20.

Ю. А. МАЛАШЕНКО

канд. екон. наук, Придніпровський інститут МАУП
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-5748-8906

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ФОРМУВАННІ РЕЗИЛЬЄНТНИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ

В умовах посилення глобальних загроз, зумовлених кліматичними змінами, геополітичною турбулентністю, воєнними протистояннями та дестабілі-